

Förslag till nya statsbidragsvillkor för folkhögskolor - följbrev

Syften och bakgrund med villkorsöversynen

Folkbildningsrådets översyn av statsbidragsvillkoren för folkhögskolor har två huvudsakliga syften: att stärka folkhögskolans särart med fokus på bildning i verksamheten och att beskriva folkhögskoleverksamhetens förutsättningar för att styra mot kvalitet. Dessa syften balanseras mot behovet av stabilitet och förutsägbarhet för folkhögskolorna när det gäller statsbidraget.

Förslaget kombinerar dessa två syften med utgångspunkten att folkhögskolans särart till stor del är dess kvalitet. Villkoren i sin helhet ska därför stödja folkhögskolorna i att upprätthålla och utveckla utbildningsformens särart.

Förankringsprocess

Förslaget till nya villkor utgår från flera års dialog med folkhögskolor, intresseorganisationer, länsbildningsförbund, myndigheter och andra aktörer inom folkbildningen. Samtal kring nya villkor har skett i många olika sammanhang, bland annat genom rektorskonferenser, regionala konferenser samt med inbjudna folkhögskolerepresentanter utifrån olika teman. Dessutom har Folkbildningsrådet gjort ett flertal besök på folkhögskolor för att diskutera förslag och utreda konsekvenser för deltagare.

Om att stärka särarten i de nya villkoren

Kvalitetsområdena i kapitel två beskriver folkhögskolornas gemensamma kvaliteter samtidigt som de ger utrymme för varje skolas unika prägel. Varje folkhögskola har en egen verksamhetsidé och/eller profil som sätter prägel på kursutbud och bildningsmiljö. Samtidigt finns grundläggande delar som alla folkhögskolor har gemensamt och som utgör kärnan i utbildningsformen.

Den vägledande princip som anges för fördelning av statsbidraget är avsedd att stärka särarten på både lokalt och nationellt plan genom att ge utrymme för lokala anpassningar inom en gemensam ram.

Folkhögskolorna möter olika behov och förutsättningar samtidigt som

de upprätthåller utbildningsformens grundläggande värden. Dit hör det gemensamma lärandet för människor med olika bakgrunder, möjligheten att göra anpassningar utifrån aktuella deltagargrupper och lokala förhållanden samt möjligheten att skapa utbildningskedjor som ger deltagare möjlighet att söka sig vidare till arbete och studier på olika nivåer.

En bärande del av särarten är folkhögskolans frihet från nationella läro- och kursplaner. Denna frihet kräver dock kunskap och ansvar, vilket understryker betydelsen av att både styrelse och personal har god kännedom om folkbildning och villkoren för folkhögskolans statsbidrag. Lika central är deltagarnas möjligheter till inflytande över sin utbildning och skola.

För att tydliggöra och stärka dessa kvaliteter införs flera specifika villkor i det nya regelverket: att minst halva utbildningstiden genomförs i sammanhållen grupp, att högst 50 procent av kursverksamheten får ske på distans, att kursöverskridande samarbeten ska finnas, samt att styrelse och personal ska ha den kunskap om folkbildning som krävs för att förvalta utbildningsformens särart.

Om styrning mot kvalitet i kombination med ett stabilt statsbidrag

Folkbildningsrådet avser att använda kvalitetsbeskrivningarna som utgångspunkt för uppföljning av folkhögskolorna. Denna uppföljning syftar till att identifiera vilka skolor som behöver stöd för att utveckla sin verksamhet. På så sätt blir kvalitet ett gemensamt fokusområde för utveckling snarare än ett sorteringskriterium. Den största delen av finansieringen kommer fortsatt att utgå ifrån genomförd och upparbetad volym och ett fast organisationsbidrag. Den planerade grunden för fördelningen av bidrag 2027–2029 framgår av dokumentet *Fördelning av statsbidrag 2027–2029*.

Större förändringar i villkoren

Nedan presenteras områden som innebär större förändringar för folkhögskolorna. Folkbildningsrådet rekommenderar att ni läser igenom dessa områden särskilt noga när ni studerar villkorsförslaget.

Förordningstexten först

I gällande villkorsdokument ligger förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen sist som en bilaga till statsbidragsvillkoren. I det nya

förslaget har i stället förordningen placerats först, detta för att tydliggöra logiken att det som förordningen villkorar ska läsas tillsammans med villkoren. För de områden som regleras av förordningen tillsammans med statsbidragsvillkoren har en hänvisning till förordningen lagts in i villkorstexten. Det finns även delar av gällande förordning som inte ytterligare berörs i villkorstexten.

I samband med remissen (den 13 januari 2026) träder ändringar av förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen i kraft. Villkorsförslaget har utformats med hänsyn till dessa förändringar.

Kapitel 2, Kvalitet i folkhögskolan

Kapitel 2 inleds med en beskrivning av vägledande principer för fördelning av statsbidrag till folkhögskolor. En sådan har inte funnits tidigare.

Nya vägledande principer för fördelning av statsbidrag

Vid fördelning av utvecklingsbidrag, överlåtelse av statsbidrag och försöksperioder för nya folkhögskolor utgår Folkbildningsrådet ifrån vägledande principer. Principerna är nya och ska läsas tillsammans med beskrivningen av verksamhetens kvaliteter nedan.

Kvaliteter i folkhögskolans verksamhet

Ett nytt kapitel presenterar fem centrala kvaliteter som utgör grunden för folkhögskolans verksamhet:

Bildning och utbildning – balansen mellan bildning och utbildning, livslångt lärande, personlig utveckling, kritiskt tänkande och kollaborativt lärande

Bildningsmiljö – fysiska och pedagogiska miljöer med sammanhållna studiegrupper, gemensamma kursdagar, hög lärartäthet, tvärvetenskaplig kunskapssyn, gemenskap över kursgränser, och internatets pedagogiska syfte

Bidrag till samhällsnytta – yrkesutbildning, språkstöd, anpassad utbildning, livslångt lärande, kulturell kompetensförsörjning, lokalt och regionalt utvecklingsarbete

Demokrati och delaktighet – deltagarinflytande, studeranderättslig ordning, demokratisk styrning, förmedling av mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar

Kultur för mångfald – bredd och variation i kursutbud, samverkan med medlemsorganisationer, inkluderande kultur, möjligheter för alla deltagare att både utöva och ta del av kulturella uttryck

Kvaliteterna reflekterar vad som är folkhögskolans särart och skiljer denna utbildningsform från andra. Dessa kvaliteter är därför utgångspunkt för Folkbildningsrådets uppföljning av folkhögskolorna och vid fördelning av utvecklingsbidrag.

Kapitel 3, Grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag

I kapitel 3 finns i förslaget både grundläggande och organisatoriska villkor. Styrelsens ansvar tydliggörs liksom kravet på rektors pedagogiska kompetens och utbildning. Villkoren förtydligar folkhögskolans ansvar att ha en långsiktigt ekonomiskt stabil verksamhet.

Gällande studie- och yrkesvägledare och kurator finns inga förslag om minimikrav på tjänstgöringsgrad. Däremot ska båda funktionerna ingå i skolans organisation för förebyggande deltagarhälsoarbete.

Huvudmannasamverkan, särskild kurs (3.3.1)

För att stärka samverkan med civilsamhället införs

huvudmannasamverkan. Det avser särskild kurs som genomförs i en annan region än den där folkhögskolans säte finns och som bedrivs i samverkan med den egna huvudmannen. Sådan verksamhet kan startas utan ansökan till Folkbildningsrådet.

Villkor för nya folkhögskolor, övertagande och överlåtande av statsbidrag (3.3.2–3.3.4)

Villkor för att ansöka om att bli ny statsbidragsmottagare, för övertagande och överlåtande av statsbidrag mellan folkhögskolor, samt villkor för statsbidragsmottagare som upphör lyfts in i det nya villkorsdokumentet. Dessa villkor tydliggör Folkbildningsrådets processer för dessa förändringar. Vid övertagande och överlåtande av statsbidrag, samt vid beslut om beviljande av försöksperiod för nya folkhögskolor, gäller att de vägledande principerna för fördelning ska ligga till grund för Folkbildningsrådets bedömning.

Styrelsens och rektorns roll och ansvar (3.3.5)

Nya villkor tydliggör styrelsens ansvar för folkhögskoleverksamheten och att styrelsen ska ha god kännedom om statsbidragsvillkoren, utbildningsformen folkhögskola och folkhögskolans myndighetsutövning. Rektorn ska leda den pedagogiska verksamheten, ha pedagogisk insikt och kännedom om folkbildning, och senast fyra år efter tillträdet ska rektor ha genomfört en rektorsutbildning. Alla anställda ska ha relevant kunskap om statsbidragsvillkoren.

Deltagarhälsa och stödfunktioner (3.3.5)

Nya villkor förutsätter att folkhögskolan har en organisation för deltagarhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande på individ- och gruppnivå i samarbete med pedagogisk personal. Denna organisation ska också tillgodose deltagarnas behov av studie- och yrkesvägledning och stöd av kurator.

Kapitel 4, Verksamhetsvillkor

Krav på lärartäthet höjs för allmän kurs och tas bort för särskild kurs (4.2)

För allmänna kurser höjs kravet på lärartäthet från 1,8 till 2,0 årstjänster per 1 000 deltagarveckor. För särskilda kurser tas kravet helt bort. Denna förändring motiveras av att målgrupperna på särskilda kurser varierar mycket. En genomsnittlig kvot är därmed inte avgörande och blir ett trubbigt mått på kvalitet. Folkhögskolorna bedömer själva behoven av lärartäthet på särskilda kurser. Folkbildningsrådet kommer dock att fortsätta samla in uppgifter om lärartäthet även på särskilda kurser för att kunna följa utvecklingen.

Undervisningstid för alla kurser (4.3)

Nya villkor etablerar begreppet undervisningstid för all kursverksamhet oavsett om den genomförs på plats eller på distans. För heltidskurser ska undervisningstiden vara minst 20 timmar per vecka, för deltidskurser 5, 10 eller 15 timmar per vecka. Minst hälften av den totala undervisningstiden ska utgöras av undervisning i sammanhållen grupp.

En sammanhållen grupp är en grupp med deltagare som återkommande studerar tillsammans under ledning av en lärare. Ofta är den sammanhållna gruppen detsamma som en klass. En deltagare kan ingå i flera grupper samtidigt. Eftersom minst halva tiden genomförs i en och samma sammanhållna grupp blir det oftast den viktigaste gruppen för deltagaren.

Detta är en ny ram för undervisningsstrukturen och utgår från uppfattningen att folkhögskolans särart är starkt förknippad med mötet, relationen mellan deltagare och lärare och det gemensamma lärandet.

Möjlighet till arbetsplatsförlagt lärande ökas (4.3.2)

För allmänna och särskilda kurser ökas den tillåtna andelen arbetsplatsförlagt lärande från 15 procent till 20 procent av kurstiden. För yrkeskurser ska arbetsplatsförlagt lärande utgöra minst 15 procent och högst 35 procent av kurstiden. Detta återspeglar ett syfte att öka deltagarnas möjligheter till etablering på arbetsmarknaden.

Studie- och etableringsplan för deltagare på allmän kurs, studieplan för deltagare på särskild kurs (4.3.4)

Nya villkor kräver att folkhögskolan tillsammans med varje deltagare på allmän kurs upprättar en studie- och etableringsplan som anger omfattningskrav, behörigheter och individuella mål för personlig utveckling. Liknande planer utvecklades och testades genom ESF-projektet *Vägen* och utgör en förstärkning av deltagarnas orientering mot fortsatta studier, arbetsmarknad och personlig utveckling.

För särskild kurs ska folkhögskolan upprätta en studieplan tillsammans med varje deltagare för att stödja dennes väg mot personlig utveckling och att uppnå sina studiemål. Detta villkor stärker deltagarnas rättigheter och synliggör vägen mot deltagarnas studiemål.

Studieplanerna kan till stor del utgå från gemensamma mål, men ska även inkludera individens motiv för studierna och dennes mål för deltagande i kursen.

Kursöverskridande samarbeten blir obligatoriska (4.3.5)

Nya villkor förutsätter att alla allmänna och särskilda kurser, både på plats och på distans, ingår i återkommande kursöverskridande samarbeten. Detta för att stärka gemenskap och möten över kursgränser, en central beståndsdel i folkhögskolans särart.

Minst 50 procent lärande på plats (4.4)

Nya villkor inför att minst hälften av verksamheten på en enskild folkhögskola genomförs i skolans lokaler. En folkhögskola ska ha ett säte där en mångfald av deltagare möts och lär av varandra. Fjorton folkhögskolor hade 2024 mer än 50 procent av verksamheten på distans, varav endast två hade mer än 70 procent.

Yrkeskurser som egen kurstyp (4.8)

Yrkeskurser etableras som egen kurstyp med två varianter: allmänna yrkeskurser och särskilda yrkeskurser. För yrkeskurser på gymnasial och eftergymnasial nivå ställs krav på att deltagarna uppnår motsvarande kompetens som utbildning i andra utbildningsformer. Folkhögskolan får även fortsätta genomföra yrkeskurser på grundläggande nivå. Eftersom dessa saknar motsvarighet i andra utbildningsformer ställs krav på samverkan med bransch och lokalsamhälle om kursinnehåll och kompetensbehov.

Kapitel 5, Fördelning av statsbidrag

Fördelning av statsbidrag sker huvudsakligen genom tre bidragstyper. Till skillnad från i nuvarande villkor låser de nya villkoren inte fast bidragstypernas andel i procentsatser. För att ge en tydligare bild av fördelningen bifogas dokumentet *Fördelning av statsbidrag 2027 – 2029*.

Nya bidragstyper och framåtsyftande fördelning

Statsbidragen fördelas framåtsyftande för treårsperioder genom tre bidragstyper:

Organisationsbidrag: Bidrar till att täcka folkhögskolans kostnader för grundläggande funktioner. Fördelas lika till alla folkhögskolor oavsett verksamhetens omfattning.

Verksamhetsbidrag: Det huvudsakliga ekonomiska stödet för kursverksamhet, fördelas baserat på årsplatser för treårsperioden. Här ingår även allmänt och särskilt förstärkningsbidrag för deltagare med funktionsnedsättning och deltagare med brister i svenska språket. Verksamhetsbidraget baseras på tidigare volym. Tidigare överenskommen momscompensation till rörelsedrivna skolor kvarstår.

Utvecklingsbidrag: En ny bidragstyp som utlyses och fördelas efter bedömning av kvalitet och andra kriterier. Syftet är att stärka folkhögskolans kvalitet, bygga organisatorisk kapacitet och utveckla nya arbetssätt.

Statsbidraget fördelas för treårsperioder med årliga avstämningar som kan leda till justeringar. Under perioden kan kompletterande ansökningar om förstärkningsbidrag och utvecklingsbidrag göras, och mellan perioderna kan omfördelning ske mellan bidragstyper.

Kapitel 6, Redovisning av statsbidrag

I jämförelse med gällande villkorstext är kapitlet om redovisning mindre detaljerat och fokuserar på att folkhögskoleverksamhet som bedrivs med statsbidrag ska särredovisas, de områden som Folkbildningsrådet årligen följer upp samt ett fåtal dokument som årligen ska redovisas.

Folkbildningsrådet kommer årligen att förtydliga praktiska detaljer om redovisning och rapportering via utskick och information på hemsidan. Det skapar möjlighet för Folkbildningsrådet att anpassa uppföljningen utifrån var i treårsperioden för fördelning som vi befinner oss, samt att utöka informationen i bättre anpassade former än ett långsiktigt villkorsdokument.

Överväganden och konsekvenser

De nya villkoren innebär vissa förändringar för folkhögskolorna. Nedan beskrivs konsekvenser utifrån ekonomiska, organisatoriska, jämlikhetsmässiga och implementeringsmässiga perspektiv.

Fördelningssystemet och ekonomiska konsekvenser

Framåtsyftande tidsplanering

Den framåtsyftande fördelningen för tre år, där verksamhet kan spridas över perioden, bidrar till att flytta fokus från kvantitet till kvalitet.

Fördelning för tre år i stället för ett år i taget möjliggör för folkhögskolorna att överblicka sin ekonomi och verksamhet över en längre period och att fördela sin verksamhet mer fritt utifrån lokala förutsättningar.

I samband med beslut om fördelning för nya treårsperioder kan omfördelningar genomföras mellan olika bidragstyper. Det kan göra att fördelningssystemet upplevs som otydligt över tid och förutsägbarheten inför varje ny treårsperiod kan bli mindre för folkhögskolorna. För att motverka denna otydlighet kommunicerar Folkbildningsrådet en planering över fördelning för den första treårsperioden (se bilaga). Liknande planer kan komma att tas fram inför nästa fördelningsperiod. Det nya fördelningssystemet förväntas i liten utsträckning leda till omfördelningar mellan folkhögskolorna.

Utvecklingsbidraget möjliggör kvalitetsutveckling

Utvecklingsbidraget är en ny bidragstyp som fördelas utifrån kriterier. Bidraget kan användas för utlysningar av satsningar och utgörs av ofördelade medel. Storleken på bidragspotten förväntas bli ungefär 5–10 miljoner kronor årligen, men kan utökas med exempelvis tillskjutna medel från regeringen. Detta möjliggör kvalitetsinriktade satsningar oberoende av tilldelning baserad på tidigare upparbetad volym. Det kan också innebära att utveckling av kursverksamhet som Folkbildningsrådet bedömer ha stor relevans och hög kvalitet senare permanentas inom verksamhetsbidraget.

Bidraget möjliggör styrning mot kvalitet oberoende av tidigare volymtilldelning. Med en begränsad pott att fördela behöver folkhögskolorna lämna välutvecklade ansökningar med tydlig koppling till kvalitetsområdena för att få bidrag. Folkbildningsrådet har erfarenhet av att den kompetensen finns hos folkhögskolorna från tidigare utlysningar.

Det innebär också en viss osäkerhet i planeringen, då bidragspotten kan variera från år till år. Samtidigt ger systemet flexibilitet och uppmuntrar innovation och kvalitetsutveckling även för mindre och nyetablerade folkhögskolor.

Höjd lärartäthet för allmän kurs

Höjningen av lärartätheten för allmän kurs från 1,8 till 2,0 årstjänster per 1 000 deltagarveckor innebär ökade personalkostnader för de folkhögskolor som i dag inte uppfyller detta krav. Ett generellt förstärkningsbidrag för allmän kurs bidrar till att täcka dessa. Folkbildningsrådet bedömer att denna höjning är nödvändig utifrån målgruppens behov.

År 2024 låg den genomsnittliga lärartätheten på folkhögskola på 2,0, vilket innebär att många skolor redan uppfyller kravet. För de skolor som behöver höja lärartätheten kräver detta antingen rekrytering av lärare eller omfördelning av befintliga resurser.

Inga lärartäthetskrav för särskild kurs

Att helt ta bort kravet på lärartäthet för särskild kurs betyder att folkhögskolorna själva får bedöma behoven av lärartäthet utifrån sina målgrupper. Denna förändring är motiverad av den stora variationen bland särskilda kurser. En kurs för exempelvis deltagare med

intellektuell funktionsnedsättning kan kräva långt högre lärartäthet än en kurs med mer självgående deltagare, samtidigt som kvaliteten i båda kan vara likvärdig.

Denna förändring ger folkhögskolorna större frihet men också större ansvar för att säkerställa att lärartätheten är adekvat för målgruppen. Folkbildningsrådet kommer att fortsätta att samla in uppgifter om lärartäthet på särskilda kurser för att kunna följa utvecklingen.

Organisatoriska konsekvenser

Nya krav på rektorsutbildning

Kravet på att rektor senast fyra år efter tillträdet ska ha gått en rektorsutbildning innebär att folkhögskolorna behöver planera för detta. Detta kommer att kräva tid och resurser, men Folkbildningsrådet bedömer att det är väsentligt för att stärka den pedagogiska ledningen av folkhögskolorna. För rektorer som redan är i tjänst kommer kravet inte tillämpas, utan används framåtsyftande vid nyanställning.

Omställning av distansverksamhet

För de fjorton folkhögskolor som år 2024 hade mer än 50 procent distansverksamhet kommer det nya taket på 50 procent att kräva omställning av verksamheten. För folkhögskolor, exempelvis i glesbygd, som i dag bedriver mycket distansverksamhet kan omställningen innebära utmaningar.

Folkbildningsrådet ser distansstudier som en viktig del av den framtida folkhögskoleverksamheten samtidigt som vi ser vikten av lokal förankring och en fysisk mötesplats, som är en del av folkhögskolans särart.

Deltagarhälsa och stödfunktioner

Nya villkor förutsätter att folkhögskolan har en organisation för deltagarhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Detta innebär ett systematiskt och samordnat arbete. För skolor som inte redan har denna organisering etablerad kan det kräva nya personalfunktioner eller omorganisering av befintliga funktioner för studie- och yrkesvägledning och kuratorstöd.

Jämlikhetsperspektiv

Stärkta deltagarrättigheter

De nya villkoren stärker deltagarnas rättigheter genom krav på studie- och etableringsplan för allmän kurs och studieplan för särskild kurs. Syftet är att stärka utbildningens inriktning mot gemensamma mål såväl som deltagarnas individuella utveckling och att deltagarna har inflytande över sin (ut)bildningsväg. Dessa åtgärder förväntas öka inkluderingen och möjligheterna för deltagare med särskilda behov.

Deltagarhälsa och förebyggande arbete

Kravet på en organisation för deltagarhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande är avsett att säkerställa att alla deltagare får tillgång till stöd för att uppnå utbildningens mål och egen personlig utveckling. Detta är särskilt viktigt för deltagare med funktionsnedsättning eller andra behov av extra stöd.

Fokus på bildning och mångfald

De nya kvalitetsbeskrivningarna betonar mångfald, inkludering och att folkhögskolan är en mötesplats för människor med olika ålder, bakgrund och behov. Detta stärker att folkhögskolan ska vara tillgänglig och relevant för en bred målgrupp.

Implementeringskonsekvenser

Det finns två nya villkor som kräver anpassningar av befintlig verksamhet, nämligen

- ett golv om att minst 50 procent av verksamheten på en folkhögskola ska genomföras på plats
- en omfördelning av medel utifrån nytt system för fördelning av förstärkningsbidrag.

I samband med Folkbildningsrådets beslut om nytt förstärkningsbidrag, i oktober 2025, fattades också beslut om en modell för kompensation. Modellen innebär en nedtrappning, genom att enskilda skolors ersättning tillåts minska med högst en miljon kronor per år som längst under tre år.

För skolor som har mer än 50 procent verksamhet på distans planerar Folkbildningsrådet att fatta ett beslut om att verksamhetsanpassningar kan göras under tre år.

Tid för omställning och planering

De nya villkoren planeras träda i kraft 1 januari 2027, vilket ger folkhögskolorna ungefär ett år på sig att planera och genomföra omställningar.

Kommunikation och stöd

Folkbildningsrådet kommer att erbjuda stöd under implementeringen av de nya villkoren genom digitala möten, konferenser, en mer tillgänglig webbplats för villkoren och instruktionsfilmer. Detta är väsentligt för att folkhögskolorna ska kunna genomföra omställningen effektivt.

Tidplan

Januari 2026: Remissunderlag skickas till alla folkhögskolor och deras styrelser i Sverige, Studieförbunden (i samverkan) länsbildningsförbunden, Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO), Offentligägda folkhögskolors intresseorganisation (OFI), Folkhögskolornas serviceorganisation (FSO), Skånes folkhögskolor i samverkan, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och samtliga regioner.

Underlaget skickas även till följande myndigheter och organisationer:

Statistiska Centralbyrån (SCB),

Centrala Studiestödsnämnden (CSN),

Universitets- och högskolerådet (UHR),

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH),

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF),

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM),

Avdelningen för pedagogik och vuxnas lärande, Linköpings universitet,

Funktionsrätt Sverige,

Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet (DHR),

Synskadades Riksförbund,

Nätverket Unga För Tillgänglighet (NUFT),

Riksförbundet Attention,

Riksförbundet För barn, unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning (FUB).

10 april 2026: Remissperioden löper till den 10 april 2026, som alltså är sista dag att komma in med remissvar.

Maj–augusti 2026: Folkbildningsrådet sammanställer och analyserar remissvaren och justerar villkorsförslaget vid behov.

September 2026: Folkbildningsrådets styrelse fattar beslut om nya villkor för folkhögskolan.

1 januari 2027: De nya villkoren träder i kraft.

Kommunikationsplan

För att stödja förståelsen för de nya villkoren producerar Folkbildningsrådet följande material:

Presentationsfilm om förändringar

En film presenterar de viktigaste förändringarna i villkoren, deras bakgrund och syfte. Filmen är avsedd för ledning, personal och andra intressenter vid folkhögskolorna och kommuniceras i samband med remissunderlaget.

Instruktioner om Folkbildningsrådets utvecklade hemsida för villkoren

En förhandstitt om kommande webblösning kommer att delas under våren. Den visar hur hemsidan ska fungera och hur man använder de interaktiva funktionerna.

Villkoren presenteras på Folkbildningsrådets utvecklade hemsida med möjlighet att söka på områden, enstaka villkor och begrepp.

Sökfunktionen på sidan underlättar navigering i dokumentet. På hemsidan tillhandahåller Folkbildningsrådet kommentarer till villkoren som ger exempel och förtydligande text, samt hänvisar till annan styrning och anvisningar. Hemsidan kommer framöver även innehålla ordförklaringar av centrala begrepp.

Digitala möten för dialog

Under remissperioden (januari–april 2026) erbjuder Folkbildningsrådet ett flertal digitala möten för remissinstanser. Dessa möten ger möjlighet för intressenter att ställa frågor och få förtydliganden direkt från Folkbildningsrådet. Tider för dessa möten hittas på Folkbildningsrådets hemsida och via utskick, bland annat i nyhetsbrev.

Stöd under implementeringen

Folkbildningsrådet planerar under hösten 2026 flera konferenser för att svara på frågor om de nya villkoren och stödja implementeringen. Mer information och inbjudan kommer under våren 2026.

Fokusområden för överväganden i remissvar

Vi ser gärna att remissinstanserna särskilt överväger:

- Vilka övergripande ekonomiska och organisatoriska utmaningar och möjligheter ser ni med det nya fördelningssystemet?
- Hur påverkas folkhögskolorna av höjningen av lärartäthet för allmän kurs?
- Vilka konsekvenser ser ni för folkhögskolan och deltagarna av att kravet på lärartäthet på särskilda kurser tas bort?
- Vilka möjligheter och konsekvenser ser ni av villkoren om en organisation för deltagarhälsa?
- Hur påverkas folkhögskolorna av förslaget om att minst hälften av verksamheten ska genomföras på plats?
- Hur kan ni implementera de nya villkoren inom den givna tidsplanen, och vilket ytterligare stöd behöver ni från Folkbildningsrådet?

Fördelningsplan för 2027–2029

Som bilaga till detta brev presenteras en preliminär fördelningsplan för statsbidrag för folkhögskolor för perioden 2027–2029. Planen visar hur tillgängliga medel förväntas fördelas mellan organisationsbidrag,

verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag och Folkbildningsrådets tillämpning av modellen under första perioden.

Sista svarsdag: 10 april 2026

Remissvar skickas till: folkhogskola@folkbildningsradet.se

Folkbildningsrådet